

POWSTANIE STYCZNIOWE 150 ROCZNICA

Zestawienie bibliograficzne

Wybór literatury dostępnej w Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie – Filia w Słupcy

Artur Grottger, Kucie kos

Wstęp

Powstanie styczniowe

Polskie powstanie narodowe przeciwko Imperium Rosyjskiemu, spowodowane było narastającym rosyjskim terrorem wobec polskiego biernego oporu. Wybuchło 22 stycznia 1863 w Królestwie Polskim i 1 lutego 1863 w byłym Wielkim Księstwie Litewskim, trwało do jesieni 1864. Zasięgiem objęło tylko zabór rosyjski: Królestwo Polskie oraz ziemie zabrane: Litwę, Białoruś i część Ukrainy.

Było największym polskim powstaniem narodowym. Miało charakter wojny partyzanckiej, w której stoczono około 1200 bitew i potyczek. Mimo początkowych sukcesów zakończyło się klęską powstańców, z których kilkadziesiąt tysięcy zostało zabitych w walkach, blisko 1 tysięcy straconych, około 38 tysięcy skazanych na katorgę lub zesłanych na Syberię, a około 10 tysięcy wyemigrowało. Wilno zostało spacyfikowane.

Skutki Powstania Styczniowego

- po upadku powstania Kraj i Litwa pogrążyły się w żałobie narodowej,
- Rosjanie rozpoczęli represje wobec Polaków, wiele tysięcy Polaków zostało zesłanych na Syberię, skąd nigdy już nie wrócili,
- w roku 1867 zniesiono autonomię Królestwa Polskiego, jego nazwę i budżet,
- w roku 1869 zlikwidowano Szkołę Główną Warszawską,
- w latach 1869-1870 setkom miast wspierających powstanie odebrano prawa miejskie doprowadzając je tym samym do upadku,
- w roku 1874 zniesiono urząd namiestnika,
- w 1886 zlikwidowano Bank Polski,
- skasowano klasztory katolickie w Królestwie,
- skonfiskowano około 1600 majątków ziemskich, by ukarać szlachtę za czynny udział w powstaniu,
- przybrał na sile proces rusyfikacji.

Za: http://pl.wikipedia.org/wiki/Powstanie_styczniowe

WYDAWNICTWA ZWARTE

Ziemia konińska w czasie powstania styczniowego

1. GULCZYŃSKI JANUSZ
Pamięć o 1863 roku : (historia i tradycje) / Janusz Gulczyński. – Konin : Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego, 1994
Sygnatura: 23214 BR
2. STĘPIEŃ JERZY
Ziemia Konińska w czasie powstania styczniowego 1863-1864. T. 4, cz. 2 / Jerzy Stępień, Janusz Gulczyński. – Konin : Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego, 1996
Sygnatura: 23591 t. 4, cz. 2 BR
3. STĘPIEŃ JERZY
Ziemia Konińska w czasie powstania styczniowego 1863-1864. T. 5, Losy i wspomnienia popowstaniowe / Jerzy Stępień. – Konin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna, 1998
Sygnatura: 24415 t. 5 BR
4. WOJCIECHOWSKA BOGNA
Słupca wobec wydarzeń 1863 roku / Bogna Wojciechowska. – Słupca : Słupeckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, 1988
Sygnatura: 20470 BR
5. ZIEMIA
Ziemia Konińska w powstaniu styczniowym 1863-1864 : praca zbiorowa wydana z okazji konferencji naukowej zorganizowanej w 130 rocznicę Powstania Styczniowego w Ciężeniu 24-25.04.1993 / red. Zygmunt Kaczmarek, Jerzy Stępień. – [Konin] : [b.w.], 1993
Sygnatura: 21894 BR
6. ZIEMIA
Ziemia Konińska w czasie powstania styczniowego 1863-1864 : [praca zbiorowa]. T. 1 / red. Zygmunt Kaczmarek ; oprac. Jerzy Stępień. – [Wyd. 2...]. – Konin : Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego, 1994
Sygnatura: 22483 t. 1 BR

Powstanie styczniowe – historia

1. ARNOLD STANISŁAW
Królestwo Polskie w dobie powstania styczniowego / Stanisław Arnold, Marian Żychowski // **W: Zarys historii Polski : od początków państwa do czasów najnowszych** / Stanisław Arnold, Marian Żychowski. – Wyd. 2... – Warszawa : Wydawnictwo "Polonia", 1965. – S. 118-127
Sygnatura: 3769
2. BRZEK GABRIEL
Benedykt Dybowski : życie i dzieło / Gabriel Brzek. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1981
Sygnatura: BS-36

3. BUSZKO JÓZEF
Polska emigracja polityczna po powstaniu styczniowym / Józef Buszko // **W: Historia Polski. [T. 3]. 1864-1948** / Józef Buszko. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1978. – S. 51-54
Sygnatura: 13080 t. 3
4. BUSZKO JÓZEF
Polska emigracja polityczna po powstaniu styczniowym / Józef Buszko // **W: Historia Polski. [T. 4]. 1864-1948** / Józef Buszko. – Wyd. 8. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1982. – S. 70-71
Sygnatura: 16851 t. 4
5. BUSZKO JÓZEF
Sytuacja polityczna pod zaborem rosyjski po powstaniu styczniowym / Józef Buszko // **W: Historia Polski. [T. 3]. 1864-1948** / Józef Buszko. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1978. – S. 54-68
Sygnatura: 13080 t. 3
6. BUSZKO JÓZEF
Sytuacja polityczna pod zaborem rosyjski po powstaniu styczniowym / Józef Buszko // **W: Historia Polski. [T. 4]. 1864-1948** / Józef Buszko. – Wyd. 8. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1978. – S. 71-81
Sygnatura: 16851 t. 4
7. CHĄDZYŃSKI ZBIGNIEW
Wspomnienia powstańca z lat 1861-1863 / Zbigniew Chądzyński ; oprac. i wstępem opatrł. Emanuel Halicz. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1963
Sygnatura: 5365
8. ĆWIEK ZBIGNIEW
Przywódcy powstania styczniowego : sześć sylwetek / Zbigniew Ćwiek. – Wyd. 2. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo "Wiedza Powszechna", 1963
Sygnatura: 3111
9. DAVIES NORMAN
Reveries. Odwilż i powstanie styczniowe (1855-1864) / Norman Davies // **W: Boże igrzysko : historia Polski. T. 2. Od roku 1795** / Norman Davies. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy "Znak", 1991. – S. 437-463
Sygnatura: 21120 t. 2
10. DETKO JAN
Współuczestnicy narodowej sprawy : proza polska o udziale chłopów w powstaniu styczniowym i dojrzeniu jego narodowej świadomości / Jan Detko, Krzysztof Dunin-Wąsowicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973
Sygnatura: 6929
11. EMIGRACJA
Emigracja postyczniowa. Polacy w ruchach wyzwoleniczych i rewolucyjnych po 1864 // **W: Historia Polski : opracowanie zbiorowe. T. 3, 1850/1864-1918. Cz. 1, 1850/1864-1900** / red. Stanisław Arnold, Tadeusz. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1967. – S. 130-180
Sygnatura: 4239 t. 3, cz. 1

12. DOMANIEWSKI JANUSZ
Benedykt Dybowski / Janusz Domaniewski. – Warszawa : Państwowe Zakłady
Wydawnictw Szkolnych, 1954
Sygnatura: BS-53
13. GALICJA
Galicja w powstaniu styczniowym / red. Stefan Kieniewicz, I. Miller. – Wrocław : Zakład
Narodowy im. Ossolińskich, 1980
Sygnatura: 14607
14. GIEYSZTOR JAKUB
Towarzysze wygnania 1863-73, jak i ludzie, z którymi bliższe listowne miałem stosunki.
[Biogramy sporządzone na podstawie „Kartoteki Uczestników Powstania Styczniowego”
oprac. w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk.] / Jakub Gieysztor // **W: Syberia w
życiu i pamięci Gieysztorów - zesłańców postyczniowych : Wilno-Sybir-Wiatka-
Warszawa** / Wiktoria Śliwowska ; Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Polskie
Towarzystwo Heraldyczne. – Warszawa : Wydawnictwo "DiG", 2000. – S. 130-384
Sygnatura: BS-143
15. GÓRA STANISŁAW
Partyzantka na Podlasiu : 1863-1864 / Stanisław Góra ; Wojskowy Instytut Historyczny.
Zakład Historii Wojskowej do 1939 roku. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa
Obrony Narodowej, 1976
Sygnatura: 10952
16. GREGOROWICZ KAZIMIERZ
Zarys główniejszych wypadków w województwie lubelskim w roku 1861 / Kazimierz
Gregorowicz ; wybór i oprac. Wiesław Śladkowski. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie,
1984
Sygnatura: 17521
17. JARECKI MARIAN
Romuald Traugutt / Marian Jarecki. – Słupca : Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w
Giewartowie, 1997
Sygnatura: 28639 BR
18. JASIENICA PAWEŁ
Dwie drogi / Paweł Jasienica. – Wyd. 4. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza
"Czytelnik", 1992
Sygnatura: 21517
19. JASIENICA PAWEŁ
Dwie drogi / Paweł Jasienica. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1988
Sygnatura: 19378
20. KACNELSON DORA B
Z dziejów polskiej pieśni powstańczej XIX wieku : folklor powstania styczniowego / Dora
B. Kacnelson. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich ; Wydawnictwo Polskiej
Akademii Nauk, 1974
Sygnatura: 9279

21. KASPRZAK KATARZYNA
Zesłańcy z Łądu (na podstawie opracowania z 1875 r. "Wspomnienia o Duchowieństwie Polskim znajdującym się na zesłaniu w Syberji w Tunce") / Katarzyna Kasprzak. – Słupca : [b.w.], 2003
Sygnatura: BS-86, BS-99
22. KIENIEWICZ STEFAN
Powstanie Styczniowe / Stefan Kieniewicz. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza RSW "Prasa-Książka-Ruch", 1987
Sygnatura: 19178
23. KIENIEWICZ STEFAN
Powstanie Styczniowe / Stefan Kieniewicz. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983
Sygnatura: 15323
24. KIENIEWICZ STEFAN
Powstanie styczniowe / Stefan Kieniewicz // **W: Historia Polski : 1795-1918** / Stefan Kieniewicz. – [Wyd. 7]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1987. – S. 220-267
Sygnatura: 19119
25. KIENIEWICZ STEFAN
Trzy powstania narodowe : kościuszkowskie, listopadowe, styczniowe / Stefan Kieniewicz, Andrzej Zahorski, Władysław Zajewski. – Warszawa : Wydawnictwo "Książka i Wiedza", 1992
Sygnatura: 21293
26. KIENIEWICZ STEFAN
Warszawa w powstaniu styczniowym / Stefan Kieniewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Popularno-Naukowe "Wiedza Powszechna", 1954
Sygnatura: 378
27. KOWALSKI JÓZEF
Rewolucyjna demokracja rosyjska a powstanie styczniowe / Józef Kowalski. – Warszawa : Wydawnictwo "Książka i Wiedza", 1949
Sygnatura: 431
28. KOZŁOWSKI ELIGIUSZ
Powstania Styczniowe 1863-1864 / Eligiusz Kozłowski // **W: Dzieje oręża polskiego (963-1945) : praca zbiorowa w trzech tomach. T. 2. Dzieje oręża polskiego 1794-1938** / red. Marian Anusiewicz [i in.]. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1973. – S. 225-266
Sygnatura: 7845 t. 2
29. KRÓLIK STANISŁAW
Hierarchia kościelna w Królestwie Polskim wobec przygotowania i wybuchu powstania styczniowego / Stanisław Królik. – Warszawa : Wydawnictwo "Książka i Wiedza", 1963
Sygnatura: 2574, 2867

30. KRYZYS
Kryzys popowstaniowy // **W: Polska na przestrzeni wieków** / Henryk Samsonowicz [i in.]. – [Wyd. 2...]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 2006. – S. 456-465
Sygnatura: 27106
31. LESKIEWICZOWA JANINA
Powstanie styczniowe / Janina Leskiewiczowa // **W: Zarys historii Polski** / red. Janusz Tazbir ; aut. Tadeusz Manteuffel [i in.]. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1979. – S. 476-486
Sygnatura: 14361
32. LESKIEWICZOWA JANINA
Powstanie w twórczości naukowej i literackiej / Janina Leskiewiczowa // **W: Zarys historii Polski** / red. Janusz Tazbir ; aut. Tadeusz Manteuffel [i in.]. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1979. – S. 486-488
Sygnatura: 14361
33. LIBROWICZ ZYGMUNT
Polacy w Syberji / Zygmunt Librowicz ; posłowie napisali Antoni Kuczyński, Zbigniew Wójcik. – Wrocław : Polskie Towarzystwo Ludoznawcze ; [Warszawa] : Stowarzyszenie "Wspólnota Polska", 1993
Sygnatura: BS-32
34. PIETRZYKOWSKI RYSZARD
Dionizy Czachowski 1810-1863 / Ryszard Pietrzykowski. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1983
Sygnatura: 15805
35. PIŁSUDSKI JÓZEF
22 stycznia 1863 / Józef Piłsudski // **W: Pisma zbiorowe : wydanie prac dotychczas drukiem ogłoszonych. T. 3 / Józef Piłsudski** ; tom niniejszy zredagował, wstępem i przypisami zaopatrzył Wacław Lipiński. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza RSW "Prasa-Książka-Ruch", 1989. – S. 192-249
Sygnatura: 20747 t. 3
36. POLAK BOGUSŁAW
Wielkopole w powstaniu styczniowym 1863-1864 / Bogusław Polak. – Poznań : Krajowa Agencja Wydawnicza RSW "Prasa-Książka-Ruch", 1982
Sygnatura: 15425
37. POWSTANIE
Powstanie styczniowe. Manifestacje i spisek. Walka zbrojna // **W: Wybór tekstów źródłowych z historii Polski w latach 1795-1864** / oprac. Stefan Kieniewicz, Tadeusz Mendel, Władysław Rostocki. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1956. – S. 705-782
Sygnatura: 1844
38. PRACA
Praca organiczna i powstania // **W: Polska na przestrzeni wieków** / Henryk Samsonowicz [i in.]. – [Wyd. 2...]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 2006. – S. 440-449
Sygnatura: 27106

39. PROCES

Proces Romualda Traugutta i członków Rządu Narodowego : akta audytoriatu polowego z lat 1863/1864. T. 1 / red. Emanuel Halicz ; oprac. Anna Borkiewicz [i in.]. –Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960-1961
Sygnatura: 4110 t. 1

40. PROCES

Proces Romualda Traugutta i członków Rządu Narodowego : akta audytoriatu polowego z lat 1863/1864. T. 2, cz. 1 / red. Emanuel Halicz ; oprac. Anna Borkiewicz [i in.]. –Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960-1961
Sygnatura: 4111 t. 2, cz. 1

41. PROCES

Proces Romualda Traugutta i członków Rządu Narodowego : akta audytoriatu polowego z lat 1863/1864. T. 2, cz. 2 / red. Emanuel Halicz ; oprac. Anna Borkiewicz [i in.]. –Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960-1961
Sygnatura: 4112 t. 2, cz. 2

42. PROCES

Proces Romualda Traugutta i członków Rządu Narodowego : akta audytoriatu polowego z lat 1863/1864. T. 3 / red. Emanuel Halicz ; oprac. Anna Borkiewicz [i in.]. –Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960-1961
Sygnatura: 4113 t. 3

43. PROCES

Proces Romualda Traugutta i członków Rządu Narodowego : akta audytoriatu polowego z lat 1863/1864. T. 4. Indeksy i inne uzupełnienia / red. Emanuel Halicz ; oprac. Anna Borkiewicz [i in.]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960-1961
Sygnatura: 4114 t. 4

44. ROGIŃSKI ROMAN

Roman Rogiński, powstaniec 1863 r. : zeznania i wspomnienia / Roman Rogiński ; [przedm.] Stefan Kieniewicz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983
Sygnatura: 15427

45. SESJA

Sesja naukowa poświęcona problematyce powstania styczniowego // **W: Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza. T. 8, z. 2 (16).** – Warszawa ; Poznań : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1963. – S. 5-146
Sygnatura: 2694 t. 8, z. 2

46. SKAŁKOWSKI A. M.

Aleksander Wielopolski w świetle archiwów rodzinnych. T. 1. Dzieje ordynacji myszkowskiej i margrabiego lata przedhistoryczne : (1803-1877) / A. M. Skalkowski. – Poznań : Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1947
Sygnatura: 9624 t. 1

47. SKAŁKOWSKI A. M.
Aleksander Wielopolski w świetle archiwów rodzinnych. T. 2. Trzydzieści lat z życia margrabiego, od wybuchu listopadowego do zapowiedzi styczniowego powstania : (29.XI.1830-1860) / A. M. Skałkowski. – Poznań : Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1947
Sygnatura: 9625 t. 2
48. SKAŁKOWSKI A. M.
Aleksander Wielopolski w świetle archiwów rodzinnych. T. 3. Margrabiego i Polski tragedia : (1861-1877) / A. M. Skałkowski. – Poznań : Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1947
Sygnatura: 9626 t. 3
49. SKAŁKOWSKI A. M.
Na marginesie życiorysu Aleksandra Wielopolskiego (1861-1862) / A. M. Skałkowski. – Poznań : Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1949
Sygnatura: 9627
50. SŁAWIŃSKI LESZEK
1768-1915 ; 1917-1945 w walce o niepodległość. Deportacje Polaków do Związku Radzieckiego / Leszek Sławiński, Zofia Ciesielska. – [B.m.] : Towarzystwo Przyjaciół Kuriera Podlaskiego, [1990]
Sygnatura: BS-74
51. ŠTAKEL'BERG JURIJ IVANOVICĀ
Pieczęcie powstańcze 1863-1864 / Jurij IvanoviĀ Štakel'berg ; przedm. Stefan Kieniewicz ; tablice pieczęci przygot. Stefan Krzysztof Kuczyński. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988
Sygnatura: 19494
52. ŚLIWOWSKA WIKTORIA
Syberia w życiu i pamięci Gieysztorów - zesłańców postyczniowych : Wilno-Sybir-Wiatka-Warszawa / Wiktoria Śliwowska ; Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Heraldyczne. – Warszawa : Wydawnictwo "DiG", 2000
Sygnatura: BS-143
53. TOPOLSKI JERZY
Walka o niepodległe państwo: od filomatów do powstania styczniowego / Jerzy Topolski // **W: Zarys dziejów Polski** / Jerzy Topolski. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Wydawnictwo "Interpress", 1986. – S. 166-173
Sygnatura: 18512
54. TOPOLSKI JERZY
Życie polityczne po powstaniu styczniowym (1863\64) a sytuacja międzynarodowa / Jerzy Topolski // **W: Historia Polski : od czasów najdawniejszych do 1990 roku** / Jerzy Topolski. – Warszawa ; Kraków : Oficyna Wydawnicza "Polczek" Polskiego Czerwonego Krzyża , 1992. – S. 239-244
Sygnatura: 21340, 21341
55. TREPKA ANDRZEJ
Benedykt Dybowski / Andrzej Trepka. – Katowice : Wydawnictwo "Śląsk", 1979
Sygnatura: BS-54

56. WALEWANDER EDWARD
Echa powstania styczniowego w prasie austriackiej / Edward Walewander. – Warszawa : Ośrodek Dokumentacji i Studiów Społecznych, 1989
Sygnatura: 20135
57. WARSZAWA
Warszawa w pamiętnikach powstania styczniowego / oprac. i przedmową opatrzył Krzysztof Dunin-Wąsowicz. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1963
Sygnatura: 2725
58. WÓJCIK ZBIGNIEW
Aleksander Czekanowski : szkice o ludziach, nauce i przygodzie na Syberii / Zbigniew Wójcik. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1982
Sygnatura: BS-37
59. ZDRADA JERZY
Jarosław Dąbrowski : 1836-1871 / Jerzy Zdrada. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1973
Sygnatura: 7317
60. ZDRADA JERZY
Powstanie styczniowe 1863-1864 / Jerzy Zdrada // **W: Historia Polski 1795-1914** / Jerzy Zdrada. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 2005. – S. 453-508
Sygnatura: 27020
61. ZAKRZEWSKI ANDRZEJ
Wizje niepodległości / Andrzej Zakrzewski. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza RSW "Prasa-Książka-Ruch", 1983
Sygnatura: 15487
62. ŻYCHOWSKI MARIAN
Generał klęski Ludwik Mierosławski (1814-1878) / Marian Żychowski. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo "Iskry", 1965
Sygnatura: 3288

Powstanie styczniowe w literaturze

1. DĄBROWSKA MARIA
Noce i dnie. T. 1 / Maria Dąbrowska. – [Wyd. 16] . – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1968
Sygnatura: 4456 t. 1, 4539 t. 1
2. DĄBROWSKA MARIA
Noce i dnie. T. 2 / Maria Dąbrowska. – [Wyd. 16] . – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1968
Sygnatura: 4457 t. 2
3. DĄBROWSKA MARIA
Noce i dnie. T. 3 / Maria Dąbrowska. – [Wyd. 16] . – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1968
Sygnatura: 4458 t. 3, 4541 t. 3

4. DĄBROWSKA MARIA
Noce i dnie. T. 4 / Maria Dąbrowska. – [Wyd. 16] . – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1968
Sygnatura: 4459 t. 4, 4542 t. 4
5. DĄBROWSKA MARIA
Noce i dnie. T. 5 / Maria Dąbrowska. – [Wyd. 16] . – Warszawa: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1968
Sygnatura: 4460 t. 5, 4543 t. 5
6. KRASZEWSKI JÓZEF IGNACY
Dziecię Starego Miasta / Józef Ignacy Kraszewski ; oprac. Adam Bar. – Kraków : Wydawnictwo M. Kot, 1947
Sygnatura: 696
7. KRZYWOBŁOCKA BOŻENA
Czarna sukienka / Bożena Krzywobłocka // **W: Historie warszawskie** / Bożena Krzywobłocka. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo "Wiedza Powszechna", 1960. – S. 80-92
Sygnatura: 1643
8. KRZYWOBŁOCKA BOŻENA
Czarna sukienka / Bożena Krzywobłocka // **W: Historie warszawskie** / Bożena Krzywobłocka. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo "Wiedza Powszechna", 1961. – S. 92-106
Sygnatura: 2021
9. KUNCEWICZOWA MARIA
Leśnik / Maria Kuncewiczowa. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Instytut Wydawniczy "Pax", 1962
Sygnatura: 16344
10. ORZESZKOWA ELIZA
Gloria Victis (rok 1863) / Eliza Orzeszkowa. – Wyd. 5. – Warszawa : "Gebethner i Wolff", 1947
Sygnatura: 702
11. ORZESZKOWA ELIZA
Nad Niemnem. T. 1 / Eliza Orzeszkowa ; posłowie Julian Krzyżanowski. – [Wyd. 13]. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1976
Sygnatura: 23409 t. 1
12. ORZESZKOWA ELIZA
Nad Niemnem. T. 2 / Eliza Orzeszkowa ; posłowie Julian Krzyżanowski. – [Wyd. 13]. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1976
Sygnatura: 23410 t. 2
13. ORZESZKOWA ELIZA
Nad Niemnem. T. 3 / Eliza Orzeszkowa ; posłowie Julian Krzyżanowski. – [Wyd. 13]. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1976
Sygnatura: 23411 t. 3

14. PRUS BOLESŁAW
Omyłka / Bolesław Prus // **W: Przygoda Stasia i inne nowele** / Bolesław Prus ; [wybór Ewa Grabowska ; posł. Alina Nofer-Ładyka]. – Warszawa : Instytut Wydawniczy "Nasza Księgarnia", 1987. – S. 183-237
Sygnatura: 28897
15. STRUMPH-WOJTKIEWICZ STANISŁAW
Czachowski i inni / Stanisław Strumph-Wojtkiewicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973
Sygnatura: 7094
16. STRUMPH-WOJTKIEWICZ STANISŁAW
Traugutt : powieść. T. 1 / Stanisław Strumph-Wojtkiewicz. – [Wyd. 2...]. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1962
Sygnatura: 2465 t. 1
17. STRUMPH-WOJTKIEWICZ STANISŁAW
Traugutt : powieść. T. 2 / Stanisław Strumph-Wojtkiewicz. – [Wyd. 2...]. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1962
Sygnatura: 2466 t. 2
18. ŻEROMSKI STEFAN
Echa leśne / Stefan Żeromski ; w oprac. Zdzisława Jerzego Adamczyka. – Łódź ; Kielce : Wydawnictwo Łódzkie, 1985
Sygnatura: 17907
19. ŻEROMSKI STEFAN
Echa leśne / Stefan Żeromski // **W: Opowiadania** / Stefan Żeromski ; posł. Jan Zygmunt Jakubowski. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1993. – S. 147-157
Sygnatura: 21644
20. ŻEROMSKI STEFAN
Echa leśne / Stefan Żeromski // **W: Sen o szpadzie Pomyłki i inne utwory epickie** / Stefan Żeromski ; oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1990. – S. 7-19
Sygnatura: 21060 t. 4
21. ŻEROMSKI STEFAN
Rozdziobią nas kruki, wrony... / Stefan Żeromski // **W: Nowele i opowiadania. [T. 1]** / Stefan Żeromski ; oprac. Stanisław Pigoń. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1972. – S. 5-15
Sygnatura: 6592 t. 1
22. ŻEROMSKI STEFAN
Rozdziobią nas kruki, wrony... / Stefan Żeromski // **W: Opowiadania** / Stefan Żeromski ; posł. Jan Zygmunt Jakubowski. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1993. – S. 5-12
Sygnatura: 21644

23. ŻEROMSKI STEFAN
Wierna rzeka : klechda domowa / Stefan Żeromski. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1962
Sygnatura: 2463
24. ŻEROMSKI STEFAN
Wierna rzeka : klechda domowa / Stefan Żeromski ; oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1990
Sygnatura: 21053 t. 15, 21055 t. 15

Powstanie styczniowe w literaturze – opracowania

1. ACHREMOWICZOWA WANDA
"Nad Niemnem" Elizy Orzeszkowej / Wanda Achremowiczowa. – Wyd. 3. – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1965
Sygnatura: 3354
2. DETKO JAN
Orzeszkowa wobec tradycji narodowowyzwoleńczych (zarys monograficzny) / Jan Detko. – Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", 1965
Sygnatura: 20985
3. DREWNOWSKI TADEUSZ
"Noce i dnie" Marii Dąbrowskiej / Tadeusz Drewnowski. – [Wyd. 3] . – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1974
Sygnatura: 7997, 7998, 7802, 7803
4. IWASIÓW INGA
Eliza Orzeszkowa "Nad Niemnem" / Inga Iwasiów. – Warszawa : Dom Wydawniczy "Jota", 1990
Sygnatura: 20597
5. LESZCZYŃSKI GRZEGORZ
Stefan Żeromski "Nowele i opowiadania" / Grzegorz Leszczyński. – Warszawa : Dom Wydawniczy "Jota", 1991
Sygnatura: 21182, 21183
6. MACIĄG WŁODZIMIERZ
"Noce i dnie" Marii Dąbrowskiej / Włodzimierz Maciąg // **W: Arcydzieła literatury polskiej : interpretacje. T. 2** / red. Stanisław Grzeszczuk, Anna Niewolak-Krzywda. – Rzeszów : Krajowa Agencja Wydawnicza RSW "Prasa-Książka-Ruch", 1988. – S. 221-242
Sygnatura: 29011 t. 2

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. ADLER S.B.
Wspomnienia z roku 1863 / S. B. Adler, oprac. M. Sobczak-Waliś // Kronika Wielkopolski. – 2009, nr 2, s. 99-117
2. BOHUN T.
Partyzanci powstania styczniowego / T. Bohun // Mówią Wieki. – 2003, nr 1, s. 46-50

3. **ĆWIEK Z.**
Polskie organizacje patriotyczne i spiskowo-rewolucyjne w Rosji w dobie powstania styczniowego / Z. Ćwiek // *Wiadomości Historyczne*. – 1963, nr 1, s. 7-25
4. **ĆWIEK Z.**
W setną rocznicę / Z. Ćwiek // *Wiadomości Historyczne*. – 1963, nr 1, s. 1-6
5. **DĄBKOWSKI W.**
Niezwykła przygoda powstańczego naczelnika powiatu w 1863 roku / W. Dąbkowski // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 1, s. 20-21
6. **DJAKOW W.**
Wielka synteza powstania styczniowego / W. Djakow. – 1973, nr 4, s. 946-961
7. **DUNIN-WĄSOWICZ K.**
Próba analizy składu społeczno-zawodowego oddziału powstańczego z 1863 roku / K. Dunin-Wąsowicz // *Kwartalnik Historyczny*. – 1963, nr 4, s. 873-888
8. **DUTKIEWICZ J.**
Dwa powstania / J. Dutkiewicz // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 6, s. 1-3
9. **GOCLAWSKA L.**
Szeptem i wierszem : tajna walka w postyczniowym Królestwie Polskim / L. Gocławska // *Mówią Wieki*. – 2005, nr 2, s. 20-25
10. **GRONIEWSKA B.**
Powstanie styczniowe (przegląd literatury) / B. Groniowska // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 1, s. 25-27
11. **JAŚKIEWICZ L.**
Dymisja namiestnika / L. Jaśkiewicz // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 24-25
12. **KALWAT W.**
Powstania styczniowe w Łysogórach / W. Kalwat // *Mówią Wieki*. – 2005, nr 1, s. 46-51
13. **KALWAT W.**
Powstańczy matecznik / W. Caban; rozmowę przeprowadził W. Kalwat // *Mówią Wieki*. – 2007, nr 12, s. 60-64
14. **KALWAT W.**
Straszny starzec / W. Kalwat // *Mówią Wieki*. – 2008, nr 3, s. 52-57
15. **KĄKOLEWSKI I.**
Europa wobec powstania styczniowego / I. Kąkolewski // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 4, s. 12-16
16. **KIENIEWICZ S.**
Polskie straty w powstaniu styczniowym / S. Kieniewicz // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 44-45
17. **KIENIEWICZ S.**
Rocznica zawsze aktualna / S. Kieniewicz // *Mówią Wieki*. – 1962, nr 12, s. 1-7

18. KOBERDOWA I.
Powstanie styczniowe / I. Koberdowa // *Kwartalnik Historyczny*. – 1973, nr 3, s. 675-678
19. KSIĘSKI J.
Powstanie styczniowe w filatelistyce / J. Księski // *Mówią Wieki*. – 1962, nr 12 s. 40
20. KULCZYCKA-SALONI J.
Bohaterscy wychowankowie pieśni (literatura piękna a powstanie styczniowe) / J. Kulczycka-Saloni // *Kwartalnik Historyczny*. – 1963, nr 4, s. 851-871
21. LESLIE R. L.
Powstanie styczniowe / R. L. Leslie // *Kwartalnik Historyczny*. – 1973, nr 3, s. 679-681
22. ŁUBIEŃSKI T.
Gra na śmierć i życie / T. Łubieński // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 34-37
23. MAJ M.
Wspomnienia weterana / oprac. M. Maj // *Mówią Wieki*. – 1966, nr 1, s. 31-35
24. MICHALSKA-BRACHA L.
Szablą i piórem : opowieść o Walerym Przyborowskim / L. Michalska-Bracha // *Mówią Wieki*. – 2008, nr 3, s. 58-61
25. MYŚLIBORSKI-WOŁOWSKI S.
Ziemia chełmińska w powstaniu styczniowym / S. Myśluborski-Wołowski // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 9, s. 15-19
26. PETROZOLIN-SKOWROŃSKA B.
Bądźmy przynajmniej razem. Opowieść o Edwardzie Jurgensie / B. Petrozolin-Skowrońska // *Mówią Wieki*. – 2006, nr 1, s. 24-29
27. PETROZOLIN-SKOWROŃSKA B.
Normalizacja i terroryzm 1862 / B. Petrozolin-Skowrońska // *Mówią Wieki*. – 1988, nr 6, s. 43-46
28. PETROZOLIN-SKOWROŃSKA B.
Normalizacja i terroryzm 1862 (cz. II) / B. Petrozolin-Skowrońska // *Mówią Wieki*. – 1988, nr 7, s. 31-34
29. PETROZOLIN-SKOWROŃSKA B.
Wierni do końca / B. Petrozolin-Skowrońska // *Mówią Wieki*. – 1983, nr 6, s. 1-6
30. POPRZĘCKA M.
W krwawym polu srebrne ptaszę / M. Poprzęcka // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 52-56
31. POWSTANIE
Powstanie najmniej romantyczne : rozmowa / z A. Szwarcem oraz T. Łubieńskim rozmawiają J. Krawczyk, B. Kubisz i P. M. Majewski // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 6-13
32. RATAJCZYK L.
Partyzancka bitwa pod Malinówką / L. Ratajczyk // *Mówią Wieki*. – 1962, nr 12, s. 23-25

33. ROGOWSKI J.
Poezja przedpowstaniowa / J. Rogowski // *Mówią Wieki*. – 1962, nr 12, s. 16
34. SIKORSKA-KULESZA J.
Murawiew – kat Litwy i zbawca Rosji / J. Sikorska-Kulesza // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 26-31
35. SZOMAŃSKI A.
Dionizy Czachowski / A. Szomański // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 12, s. 1-3
36. SZWARC A.
Czy Wielopolski miał szansę / A. Szwarc // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 18-23
37. ŚLIWOWSKA W.
Organizacja pomocy dla ofiar represji postyczniowych / W. Śliwowska // *Przegląd Historyczny*. – 1991, nr 1, s. 93-105
38. ŚLIWOWSKA W.
Powstanie styczniowe : recenzja / W. Śliwowska // *Mówią Wieki*. – 1973, nr 4, s. 35-36
39. ŚNIEŻKO A.
Pocza w powstaniu 1863 r. / A. Śnieżko // *Mówią Wieki*. – 1962, nr 1, s. 5-8
40. RATAJCZYK L.
Tradycje walk partyzanckich 1983 roku / L. Ratajczyk // *Mówią Wieki*. – 1973, nr 3, s. 9-13
41. ROLA H.
Pułkownik Zygmunt Chmieliński : bohater powstania 1863 r. w regionie częstochowskim / H. Rola // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 1, s. 16-17
42. ROLF B.
„Wodzem ich był człowiek świętego mienienia” : scenariusz apelu poświęconego Romualdowi Trauguttowi oraz bohaterom powstania styczniowego 1863 roku / B. Rolf // *Poradnik Bibliotekarza*. – 1998, nr 3, s. 23-26
43. RUSIN J.
Traugutt – bohater narodowego mitu / J. Rusin // *Mówią Wieki*. – 2003, nr 1, s. 38-43
44. UNGER P.
Pamiętki z powstania styczniowego w zbiorach Muzeum Wojska Polskiego / P. Unger // *Mówią Wieki*. – 1963, nr 4, s. 20-21
45. ZIELIŃSKA M.
Od pięciu ofiar do pięciu szubienic / M. Zielińska // *Mówią Wieki*. – 1985, nr 1, s. 6-12

Opracowanie:
Anna Chudzińska
Hanka Kasperska-Stróżyk

Przebieg powstania

W przeddzień wybuchu Powstania Styczniowego, na terenach Królestwa Polskiego istniały dwie główne grupy. „Biali” propagowali zjednoczenie całego społeczeństwa i pracę organiczną oraz dążenie do rozszerzania Królestwa. „Czerwoni” natomiast byli zwolennikami powstania zbrojnego przeciw caratowi, by dokonać reform uwłaszczeniowych w wolnej już Polsce.

Bezpośrednim powodem wybuchu Powstania Styczniowego była tzw. branka, czyli przymusowy pobór do carskiego wojska, chciano powołać do wojska działaczy opozycyjnych. W związku z tym utworzono Tymczasowy Rząd Narodowy, który wybrał Ludwika Mierosławskiego na dyktatora. 22 stycznia 1863 roku TRN wydał manifest, w którym wzywał Polaków do walki z caratem. Symbolem powstańców było godło symbolizujące Orła, Pogoń i Archanioła, czyli herby Polski, Litwy i Ukrainy.

Początek Powstania Styczniowego był sukcesem Polaków, którzy zaskoczyli Rosjan. Ci ukryci w większych miastach oddali prowincję powstańcom. Walki prowadzone były w sposób podjazdowy, wojna miała charakter partyzancki. Duże sukcesy w walce z Rosjanami odnosił na ziemi kieleckiej Marian Langiewicz. Jednak już w lutym miało miejsce wydarzenie dla powstańców bardzo niekorzystne. W Petersburgu podpisano konwencję Alvenslebena, przewidującą współpracę prusko-rosyjską przy zwalczaniu powstańców.

Mimo, że początkowo władze powstańcze składały się głównie z Czerwonych, z czasem Biali starali się zyskiwać coraz silniejszą pozycję. Zaczęli popierać umiarkowanego Czerwonego, za jakiego był uważany Langiewicz. W wyniku ich działań po wyjeździe Mierosławskiego, Langiewicz został dyktatorem powstania. W tym czasie wojska powstańcze ze zmiennym szczęściem toczyły zażarte walki z oddziałami rosyjskimi. W kwietniu Biali oficjalnie przystąpili do powstania i wkrótce objęli nad nim władzę. W związku z tym powołano składający się z Białych Rząd Narodowy.

We wrześniu 1863 roku Czerwoni rozpoczęli akcje terrorystyczne wymierzone w zaborców. W jednym z zamachów zginął namiestnik Królestwa generał Berg. Następnie w październiku dowódca wojskowy Romuald Traugutt został dyktatorem powstania. Zreorganizował on władze powstańcze i oddziały zbrojne. Jednak ta próba ratowania powstania nie miała już szans powodzenia. Walki prowadzone były na coraz mniejszą skalę, a coraz liczniejsze wojska rosyjskie skutecznie rozbiły oddziały powstańcze.

W marcu 1864 roku car Aleksander II wydał ukaz o uwłaszczeniu. Miało to odciągnąć chłopów od popierania powstańców. Zamierzano przez to ukarać szlachtę za udział w Powstaniu Styczniowym. Odebrano ziemię szlachcie i przekazano ją w ręce chłopów. Działania te odniosły pewien skutek, a siły powstańców stawały się coraz słabsze. Jednym z ostatnich aktów powstania było stracenie Traugutta w Cytadeli 5 sierpnia 1864 roku. Od kwietnia tego roku dyktatorem powstania był Aleksander Wyszkowski. Jednak pod koniec 1864 roku powstanie ostatecznie upadło.

Za: <http://www.historia.azv.pl/powstanie-styczniowe.html>